

25 anys, 25 casos

Servei d'Atenció i Denúncia per a Víctimes de Racisme de SOS Racisme

El 1992 SOS Racisme Catalunya va crear un **servei d'atenció professionalitzada i gratuïta per a persones o col·lectius que haguessin patit o haguessin estat testimonis de discriminacions o agressions racistes.**

En un principi el servei va rebre el nom d'Oficina d'Informació i Denúncia, OiD segons les seves sigles. El 2009 una evolució del servei va comportar un canvi de nom, al **SAiD** actual. De fet, als diferents relats us podreu trobar les dues nomenclatures, OiD o SAiD, depenent de l'època.

En aquests 25 anys, el SAiD ha donat atenció a més de 9.000 persones. Dels casos gestionats, hem destacat 25 (que en realitat recullen 27 històries). L'objectiu és oferir una **radiografia de l'evolució del racisme** en aquest quart de segle. Considerem que l'anàlisi dels casos ens pot portar a reflexions molt interessants.

"(IN)Visibles. L'estat del racisme a Catalunya. Informe 2017" recollirà aquests 25 casos desenvolupats. Però en aquest dossier trobareu la fitxa de resum de cada cas, que inclou: l'any que van succeir els fet, el resum del fet, la situació del cas (obert o tancat i quin any), la classificació segons la tipologia, la via de resolució i una explicació de perquè considerem rellevant aquell cas.

Els casos estan endreçats cronològicament per tipologies:

- (I) Agressions i abusos de cossos de seguretat pública
- (II) Agressions i discriminacions entre particulars
- (III) Discriminació en serveis privats
- (IV) Discurs d'odi
- (V) Discriminació en l'accés a drets socials
- (VI) Discriminació laboral
- (VII) Agressions i abusos de seguretat privada
- (VIII) Agressions d'extrema dreta

***Si us interessa fer seguiment d'algun tema, podeu contactar amb:
comunicacio@sosracisme.org – 933010597 o 636248621***

(1) La negligència policial a un incendi al CIE de la Verneda causa greus ferits	
Descripció del cas	El Sr. A.M. estava retingut al CIE de La Verneda quan es va incendiar la seva cel·la. En comptes d'alliberar-los, els policies van colpejar les persones que havien causat l'incendi i les van deixar tancades a la cel·la. El Sr. A.M. va patir greus conseqüències físiques i psíquiques. El jutjat Contenciós Administratiu va trigar 10 anys en reconèixer la responsabilitat de l'Estat. En una situació molt similar van morir 7 persones a la comissaria de Málaga, 10 anys després dels fets de La Verneda.
Any	1992
Tipologia	Seguretat pública
Via de resolució	Via administrativa
Estat del cas	Tancat (2004)
Per què és rellevant?	<p>Des de SOS Racisme considerem que no és propi d'un estat democràtic amb bona salut que hagin de passar 10 anys perquè l'Estat assumeixi la seva responsabilitat sobre els danys causats en un cas com aquest. Que els fets es repeteixin 10 anys després amb idèntica reacció per part de l'aparell jurídic i executiu, demostra que hi ha una manca de voluntat política i incapacitat d'autocrítica no pròpia d'un estat democràtic i de dret.</p> <p>Una manca de responsabilitat que s'ha continuat demostrant davant les morts de Samba Martine al CIE d'Aluche el 2011 i d'Idrissa Diallo al de Barcelona, el 2012, ambdós per manca d'assistència sanitària adequada. També davant els suïcidis a diferents centres de retenció sota custòdia del govern.</p> <p>El 1992 i el 2002 els fets van succeir a centres instal·lats a comissaries. Però les condicions de les persones retingudes no han millorat gaire amb la construcció de centres específics, tal com hem vingut denunciant les entitats socials que fem seguiment de la realitat dels CIE.</p> <p>A les males condicions de les cel·les o dels centres, la manca de protecció de les víctimes respecte els patrons de les xarxes de persones, la vulneració de drets que pateixen les persones retingudes, les agressions i vexacions per part de la policia, l'opacitat que ha envoltat sempre els centres d'internament, se li ha de sumar la negligència i la poca ètica dels funcionaris que, com es relata a aquests casos, no van socórrer persones en perill.</p> <p>Impedir l'evacuació de persones a un incendi o disparar amb bales de goma persones que s'estan ofegant, com va passar el 2014 a les costes de El Tarajal, es propi dels executors d'un racisme institucional i estructural que converteix les persones migrants en no dignes de drets tan bàsics com el de la vida.</p> <p>Des de la creació dels Centres d'Internament el 1986 a partir de l'aprovació de la Llei d'Estrangeria, SOS Racisme hem treballat pel seu tancament denunciant la vulneració de drets que representen. Es va impulsar el plantejament d'inconstitucionalitat dels CIE, en suposar la privació de llibertat d'una persona que ha comès una falta administrativa. Fet que va ser rebutjat pel mateix Tribunal Constitucional el 1987 (sentència 115/87) declarant la constitucionalitat d'aquests. Tanmateix, als anys noranta es va fer un intens treball d'anàlisi jurídic, fent arribar opinions i propostes durant els processos de redacció dels reglaments interns, a través del Defensor del Pueblo o en col·laboració amb diferents col·legis</p>

	<p>d'advocats. I s'ha impulsat l'activitat parlamentària a través de les qüestions plantejades per diputats del Congrés espanyol, com els diputats Romeva (ICV) i Campuzano (CiU).</p> <p>Tot i així ha costat molt elevar el tema a l'opinió pública, i no va ser fins el 2012 que s'aconsegueix posar en agenda mediàtica, política i social els CIE i la vulneració de drets que representen. Les associacions d'assistència a les persones retingudes, les xarxes d'atenció jurídica i les plataformes creades per entitats de diferent índole, van permetre crear l'alarma social. Es va aconseguir algun avenç, com la redacció d'un reglament de funcionament intern o la figura activa del jutge de control dels CIE. Tot i així, estem molt lluny del tancament dels centres d'internament, on es continuen donant casos de vulneracions de drets, com, recentment, el tancament de menors d'edat.</p>
--	---

(2) Identificades i detingudes a les portes del Consolat malgrat tenir papers	
Descripció del cas	Dues ciutadanes de nacionalitat colombiana són identificades i detingudes a les portes del Consolat de Colòmbia, malgrat tenir la documentació en regla. Una és enviada al CIE de la Verneda i retinguda durant 7 hores. L'altra és transportada fins a la Comissaria de la Concepció, on se l'obliga a despullar-se i se li practica un registre vexatori. El cas arriba fins al Defensor del Pueblo, que para d'investigar en veure que l'atestat policial contradiu la versió de les dones colombianes.
Any	1996
Tipologia	Seguretat pública
Via de resolució	Denúncia al Defensor del Pueblo
Estat del cas	Tancat (1998)
Per què és rellevant?	<p>El cas en qüestió ens permet veure com les dinàmiques del racisme institucional actual ja es donaven el 1996, amb només un 1,9% de població estrangera a Catalunya¹. Podríem dir que la criminalització de la població migrada per part de les institucions preexisteix a l'arribada de migrants al nostre país.</p> <p>La Sra. J. i la Sra. E. topen amb una identificació per perfil ètnic, ja il·legal en aquell temps. La Llei 1/1992 de Seguretat Ciutadana, substituïda avui per la 4/2015, popularment coneguda com a «Llei Mordassa», només autoritzava les identificacions en l'àmbit de la prevenció del delictes. Elles estaven entrant al Consolat de Colòmbia i no hi havia indicis de sospita raonables com per aturar-les. El motiu de la parada va ser la seva aparença, construïda pels policies en base a una sèrie de prejudicis associats al seu color de pell i als seus trets físics.</p> <p>Posteriorment van patir també una detenció il·legal, ja que totes dues portaven la documentació en regla i no hi havia cap motiu per portar-les a comissaria i privar-les de llibertat durant tantes hores.</p> <p>Per últim, veiem com ja en aquell temps era habitual trobar-se amb atestats policials que contradeien diametralment la versió de les víctimes, fet que deixava molt poc marge d'èxit en la via penal o administrativa, ja que calia aportar proves que desmuntessin el principi de veracitat que s'atorgava als policies.</p>

1 Domingo, A.; Brancós, I. - [Població estrangera versus invasió mediàtica: Catalunya, 1975-1996](#), CIDOB 1998-1999

(3) Agressió gratuïta d'agents de la GUB a quatre venedors ambulants

Descripció del cas	Un grup d'onze agents no uniformats de la Guàrdia Urbana de Barcelona, dels quals posteriorment se'n van poder identificar dos a través de les càmeres de videovigilància, va irrompre al vestíbul de l'estació de metro de la Línia 3 de Passeig de Gràcia. Sense pronunciar paraula, van començar a repartir cops de porra a un grup d'uns quinze manters, acomplint amb la clara intenció de menyscabar la seva integritat física. Els Srs. M.N., A.F., M.Nd. i D.G. van denunciar els fets per la via penal, però els agents van ser absolts.
Any	2011
Tipologia	Seguretat pública
Via de resolució	Via penal
Estat del cas	Obert
Per què és rellevant?	El nombre de casos atesos al Servei d'Atenció i Denúncia (SAiD) que fan referència a agressions a venedors ambulants per part d'agents de seguretat pública han augmentat en els últims anys. Tanmateix, en la majoria de casos no arribem a denunciar el racisme policial, sinó que ens limitem a defensar els venedors que són acusats d'atemptat o desobediència a l'autoritat. Així doncs, aquest cas és rellevant perquè, després de recórrer a l'arxivament, vam poder imputar dos agents de la Guàrdia Urbana de Barcelona. Tanmateix, finalment van ser absolts, com passa sovint: el sistema judicial protegeix l'agent, a qui s'atorga implícitament el principi de veracitat, fins i tot quan no tocaria, tractant-se del camp penal. Curiosament, els dos agents que es van poder identificar en aquest cas de violència gratuïta (en sentit doble, per injustificada i impune) han estat reincidents i consten com a imputats en altres casos d'agressions policials a venedors ambulants que han estat denunciats al SAiD. Concretament, l'agent A.L. va ser condemnat el 2013 per un altre cas, com autor d'una falta de lesions a un venedor ambulant i, actualment, es troba en presó preventiva per ser sospitós d'haver assassinat un company seu del cos.

(4) 42 segons de violència policial i 6 anys de violència judicial

Descripció del cas	El Sr. K. esperava un amic seu a les Rambles per anar a dinar. Un cotxe patrulla de la Guàrdia Urbana es va aturar al seu costat i li va demanar la documentació. Ell només tenia el padró en aquell moment. Va ensenyar-lo i acte seguit van demanar-li que entrés al cotxe. El van conduir fins la comissaria. Allà, un dels agents va demanar-li que el seguís fins a una habitació sense càmeres de videovigilància. En menys de 50 segons, va trencar-li la mandíbula d'un cop de puny i va donar-li varies puntades de peu. Després va obligar el Sr. K. a aixecar-se i el va deixar fora de les dependències policials. El Sr. K. es va quedar sol al carrer fins que el seu amic va poder localitzar-lo i portar-lo al metge. Va ser operat d'urgència a la Vall d'Hebron. Va denunciar el cas al SAiD de SOS Racisme, que va portar el cas per la via penal, havent de recórrer dos arxivaments, fins que sis anys després dels fets es va dictar una sentència condemnatòria però insuficient.
Any	2011
Tipologia	Seguretat pública

Via de resolució	Via penal
Estat del cas	Tancat (2017)
Per què és rellevant?	<p>La sentència condemnatòria per l'agent de Guàrdia Urbana que va agredir el Sr. K., deixa un regust agredolç. D'una banda, el sistema judicial va condemnar l'agent de policia a un any de presó i a indemnitzar econòmicament la víctima amb 10.000€. I un cas que estava destinat a ser arxivat, per les nombroses traves policials i judicials, finalment va acabar en condemna. La sentència va constatar que el Sr. K. deia la veritat i, per tant, es va fer un pas més en la lluita per acabar amb la impunitat policial.</p> <p>D'altra banda, però, van caldre sis anys de procediment judicial, en què l'actitud persistent i valenta del Sr. K. fou indispensable per no llençar la tovallola i poder recórrer a tots els arxivaments. Així doncs, fent una reflexió crítica de la sentència:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Va ser una sentència feta a mida per no empresonar l'agent de policia. Absolvent-lo de l'acusació de delictes contra la integritat moral i els diferents agreujants. 2. Incomprensiblement, no va aplicar-se l'agreujant d'abús d'autoritat, tenint en compte que va ser una agressió que va fer un agent de la policia en servei, fent-se valer d'aquesta situació. 3. Tampoc es va tenir en compte en cap moment la situació de vulnerabilitat de la víctima: una persona acabada d'arribar al país, sense coneixement de l'idioma, en situació administrativa irregular, etc.; circumstàncies que van facilitar l'abús i que van portar a identificar la pràctica com a racista. 4. Aquest cas exemplifica la manca de protecció de les víctimes d'abusos policials dins el sistema. Sense el suport d'una entitat civil, com SOS Racisme, la denúncia no hauria tingut recorregut, tal com el mateix jutge va recollir a la sentència. 5. Malgrat que la sentència fos condemnatòria, no vam aconseguir que els jutges tinguessin en compte la motivació que ens va portar a actuar com a entitat: el racisme. Un fet que, un cop més, ens fa concloure que el sistema judicial no ajuda a defensar els drets humans. 6. La sentència no va inhabilitar un funcionari públic, responsable de la seguretat ciutadana, tot i haver estat condemnat per agressió.

(5) Denúncia falsa i falsificació de documentació per tapar un robatori i una detenció il·legal

Descripció del cas	<p>El Sr. A. es trobava a la platja de Barcelona la matinada del 21 al 22 de juny, quan cinc agents de Mossos d'Esquadra de paisà el van interpel·lar violentament. El van amenaçar mentre li preguntaven insistentement "¿Dónde está el móvil?". Davant la seva negativa, el van ruixar amb un espray a la cara, li van buidar les butxaques quedant-se amb les seves pertinences i el van deixar tirat a la sorra sense donar-li cap més explicació. Amb l'ajuda d'altres persones que eren allà va aconseguir recuperar-se i va anar a buscar els agents per reclamar les coses que li havien manllevat. Els agents el van amenaçar novament perquè se'n oblidés, però com ell</p>
---------------------------	---

	va insistir, el van detenir i el van portar a la Comissaria de les Corts fins diumenge al migdia. El van denunciar pel furt d'un Iphone. Ell, en quedar en llibertat, va denunciar el Mossos per detenció il·legal i posteriorment es va dirigir a SOS Racisme. L'equip del SAiD va aconseguir proves per demostrar que la policia mentia, suspendre el judici contra el Sr. A. i obrir fase d'instrucció per una demanda contra els policies per comissió dels delictes de robatori amb violència, detenció il·legal, denúncia falsa i falsificació documental. A la denúncia es va sumar el Fiscal especial de Delictes d'Odi de la Fiscalia de Barcelona. Actualment, està en fase d'instrucció.
Any	2013
Tipologia	Seguretat pública
Via de resolució	Via penal
Estat del cas	Obert. Fase d'instrucció
Per què és rellevant?	Al Servei d'Atenció i Denúncia arriben nombrosos casos de vulneració de drets humans perpetrats per agents de la seguretat pública que utilitzen l'encobriment, l'opacitat i el principi de veracitat per sortir indemnes. En aquest cas, però, el dur treball d'investigació de l'equip del SAiD i la preparació jurídica pot permetre, per una vegada, desmuntar aquest halo d'impunitat sota el que actuen alguns agents de seguretat pública . Un fet especialment greu, si tenim en compte que el perpetrador de la discriminació i del fet delictiu és un treballador de l'estat que té la responsabilitat de mantenir la seguretat de tots els ciutadans i ciutadanes.

(6) Detenció il·legal d'un jove amb el NIE caducat

Descripció del cas	El Sr. M. tornava a casa després d'una tarda d'estudi quan dos agents de la Policia Nacional, situats just davant del portal de casa seva, van demanar-li la documentació. En veure el NIE caducat, malgrat tenien maneres de comprovar el seu domicili, els agents van decidir detenir-lo van demanar-li que entrés a dins del cotxe patrulla. Va passar-se dues hores allà dins, esperant que els agents sopessin i localitzessin altres persones sense papers per omplir el cotxe i, finalment, van portar-lo a comissaria, on va haver de passar la nit. Al matí següent, cap a la una del migdia, el van deixar anar, però abans van fer-li signar un acord d'inici de procediment d'expulsió.
Any	2014
Tipologia	Seguretat pública
Via de resolució	Reclamació patrimonial administrativa (Litigi estratègic)
Estat del cas	Obert
Per què és rellevant?	El cas del Sr. M. ens ajuda a veure la facilitat amb què els agents abusen dels drets de les persones joves migrades. En primer lloc, van detenir el Sr. M. sense cap causa legal que ho justificués, per un temps excessiu i emprant formes abusives durant el trasllat a comissaria. Això va vulnerar el seu dret a la llibertat de moviment, recollit a l'article 17 de la Constitució Espanyola, i el seu dret a la dignitat, contemplat a l'article 10. En segon lloc, se li va aplicar un «procediment preferent d'expulsió», una sanció totalment inadequada tenint en compte les seves circumstàncies personals. Així, es va vulnerar el seu dret a la igualtat davant la llei, consagrat a l'article 14. Per últim, el jutjat central del contenciós

	administratiu va vulnerar el seu dret a la tutela judicial efectiva, recollit a l'article 24, ja que no va investigar de forma exhaustiva les vulneracions de drets indicades. Tenint en consideració tots els drets que se li van vulnerar, el Servei d'Atenció i Denúncia (SAiD) ha emprès un litigi estratègic , que per ara es troba al Tribunal Constitucional, qui haurà de decidir si admet o no a tràmit el recurs d'empar.
--	--

[TIPOLOGIA II]

Agressions i discriminacions entre particulars

(7) Agressió racista a un vagó de ferrocarrils	
Descripció del cas	<p>Un home agredeix brutalment i insulta a una noia en un vagó dels ferrocarrils de la Generalitat, un cop fora del vagó encara dona un altre cop a la finestra i segueix insultant i cridant "tots els migrants haurien d'estar morts".</p> <p>A nivell judicial el cas pren certa rellevància ja que compta amb l'acusació pública (el ministeri fiscal), l'acusació particular (advocat facilitat pel Consolat d'Equador, país d'origen de la víctima) i dues acusacions populars (Generalitat de Catalunya i SOS Racisme). La sentència, al març de 2009, condemna l'agressor com autor responsable d'un delictes contra la integritat moral, sense agreujants ni atenuants; i entre altres mesures recull una pena de 8 mesos de presó i inhabilitació pel sufragi actiu i passiu, i la prohibició d'acostar-se a la víctima a menys de 1000 metres o comunicar-se amb ella durant 3 anys. L'absolen d'un delictes de lesions, però se'l condemna, per una falta de maltractament d'obra, a 30 dies de multa amb quota diària de 12€ i responsabilitat subsidiària en cas d'impagament; i en concepte de responsabilitat civil a pagar a la víctima 6.000€ per danys morals. Aquesta sentència, però, no serà ferma fins al maig de 2011, quan la pena de multa es substitueix per treballs a la comunitat i es suspèn la pena de 8 mesos de presó amb la condició que no torni a delinquir en els següents 4 anys. El condemnat tindrà l'obligació de comparèixer davant l'administració i participar en un programa formatiu per evitar conductes violentes i un altre d'inserció laboral. També haurà de pagar els 6000€. Al setembre de 2013 pel no compliment de les condicions es revoca la suspensió de la pena, es procedeixi a la privació de llibertat i finalment entra a presó.</p>
Any	2008
Tipologia	Agressions i discriminacions entre particulars
Via de resolució	Via penal
Estat del cas	Tancat
Per què és rellevant?	<p>Es tracta d'un cas rellevant en primer lloc per la transcendència social que va tenir, sobretot per la difusió de les imatges de l'agressió; fet que va suposar que tant el cas com el procés judicial generés expectatives entre la ciutadania. Trobem oportú destacar que la pena alternativa de privació de llibertat que recull la sentència, obre un debat important en relació a com i quan es considera, tant la mateixa víctima, com a nivell social, que hi ha una restitució de la vulneració patida.</p>

(8) Condemnat un pare i el seu fill per insultar i agredir un veí	
Descripció del cas	Una parella no pot treure el cotxe de casa seva perquè hi ha la moto del veí aparcada al gual. Quan avisen la policia local per treure el vehicle, els veïns

	comencen a insultar-los i agredeixen a l'home. L'agent de policia present no intervé en cap moment. Es celebra un judici de faltes i condemnen els agressors.
Any	2010
Tipologia	Agressions i discriminacions entre particulars
Via de resolució	Via penal
Estat del cas	Tancat (2010)
Per què és rellevant?	<p>Els casos de discriminacions i agressions entre particulars és una tipologia en continu creixement, tant en número com en la gravetat de casos. Fet que ens preocupa molt.</p> <p>Per aquest motiu recordem sempre la importància de denunciar les situacions de conflicte i poder afrontar la situació el més aviat possible. En aquest cas, la família del Sr. R.K. va estar patint un temps d'assetjament racista abans del conflicte, sense que l'ajuntament hi actués, tot i estar informat. I la sentència del jutge no va solucionar una situació ja enquistada. Malauradament, hem de tenir en compte que amb el marc jurídic actual ens trobem amb menys vies d'actuació.</p> <p>La reforma del Codi Penal aprovada el 2015 va despenalitzar moltes faltes. Per exemple, les injúries. Com a conseqüència, es redueixen les vies per poder intervenir en conflictes de convivència a l'àmbit veïnal. No es pot donar resposta a l'insult racista gratuït si no va acompanyat d'una amenaça continuada o de lesions constitutives de delictes. Això implica que no es pot actuar per la via penal a l'inici d'un conflicte, només quan aquest s'agreuja i es deteriora. Però el més greu és que tampoc disposem de vies alternatives a la via penal per actuar-hi. Per aquest motiu el número de casos de discriminació i agressions entre particulars no denunciats ha estat un dels que més ha incrementat: les nostres possibilitats d'actuar són molt reduïdes.</p> <p>Si entre el 2011 i el 2015 les denúncies de casos entre particulars van créixer 8 punts, passant del 22 al 30% dels casos nous atesos pel SAiD. El 2015 es van reduir fins el 16%, a causa de la reforma del Codi Penal.</p> <p>Això implica que avui dia, el 2018, els fets que va patir la família del Sr. R.K. serien un més de la llista de conflictes racistes que succeeixen però on no es pot actuar, deixant un conflicte sense resoldre i unes víctimes desatenses.</p>

(9) Assetjament veïnal masclista i racista	
Descripció del cas	La Sra. N. és assetjada verbalment cada dia, durant mesos, per un grup de clients d'un bar situat a sota de casa seva. Malgrat denunciar-ho, les actituds racistes persisteixen i s'estenen a tot el barri fins que finalment acaba marxant de Lleida.
Any	2015
Tipologia	Agressions i discriminacions entre particulars
Via de resolució	Mediació penal
Estat del cas	Tancat (2015)
Per què és rellevant?	<p>Casos com aquest mostren la complexitat de la discriminació, tant pel que fa a les múltiples arrels que s'entrecreen per nodrir-la com per la facilitat amb què s'estén i es fa ingovernable.</p> <p>Com ella mateixa explica, els insults racistes i sexistes van causar-li greus problemes psicològics i socials com l'estrès i la depressió. A més, les agressions verbals van afectar directament la seva filla, que va canviar el seu comportament a</p>

	<p>l'escola. Tot i haver-se armat de valor per fer front a la por i denunciar l'assetjament, el procés judicial no va posar fre a l'odi. Al contrari, després d'interposar la denúncia el veïnat la va culpabilitzar i la discriminació es va estendre al mercat i a les botigues. Finalment, després d'acumular denúncies i resistir al racisme quotidià durant dos anys, va acabar abandonant el pis de Lleida i Catalunya. Actualment, ha iniciat una nova vida a França i torna de vacances al Marroc de tant en tant.</p> <p>El fet que la Sra. N. fos una dona d'origen estranger que viu sola amb la seva filla va convertir-la en un blanc fàcil a ulls dels agressors. Altres casos de racisme entre particulars rebuts al SAID segueixen el mateix patró. Normalment es fa difícil identificar quina condició origina la discriminació, ja que la persona es percep com un tot vulnerable, travessat pel gènere, l'ètnia, l'edat, la classe, entre altres categories.</p>
--	--

(10) Cop de navalla islamòfob en presència de menors d'edat

Descripció del cas	Els fills del Sr. M. i la Sra. F. van ser increpats per un home i una dona que penjaven cartells en contra d'una mesquita que s'inaugurava aviat al municipi. En assabentar-se'n, la Sra. F. va anar a parlar amb els agressors. Més tard va venir el Sr. M. Els van ploure insults i amenaces fins que, quan el Sr. M. es donava la volta per abandonar la discussió, l'agressor va donar-li un cop al llavi amb una navalla i li va obrir un trauc que va necessitar punts de sutura. Els seus fills, la seva dona, la Sra. F. i els seus fills van presenciar l'escena.
Any	2017
Tipologia	Agressions i discriminacions entre particulars
Via de resolució	Via penal
Estat del cas	Obert
Per què és rellevant?	L'alt grau de violència entre persones veïnes que recull aquest cas explica la sensació d'impunitat i legitimitat que senten algunes persones a l'hora d'agredir altres per motius ètnics, d'origen o religiosos. La gravetat de l'agressió, presenciada per menors d'edat, i l'amenaça que suposa per la convivència al municipi han fet que tant l'ajuntament del municipi com la Fiscalia de Delictes d'Odi s'hi personin. Si bé es podrà jutjar el cas com un delictes d'odi i de lesions, el dolor i el temor de les famílies no seran mai ni quantificats ni reparats.

[TIPOLOGIA III]

Discriminació en serveis privats

(11) Vuit famílies expulsades d'un càmping per ser d'ètnia gitana	
Descripció del cas	Vuit famílies d'ètnia gitana són expulsades d'un càmping per part de la gerent, per incomplir, suposadament, la normativa del càmping. Membres de les famílies interposen una denúncia a la gerent per discriminació, ja que els arriba a dir que no vol gitanos al càmping per no perdre clients.
Any	2002
Tipologia	Serveis privats
Via de resolució	Via penal

Estat del cas	Tancat (2004)
Per què és rellevant?	<p>La població d'ètnia gitana és invisibilitzada en molts sentits, fins i tot també quan es parla de racisme. Massa sovint associem el racisme als moviments migratoris, i no tenim en compte el racisme de persones no blanques nascudes aquí o l'antigitanisme que pateix el poble gitano, que fa més de 600 anys que conviu amb el poble paio i la resta de pobles de Catalunya.</p> <p>Molt probablement, la impunitat que va tenir aquest cas l'any 2002 és la mateixa que tindria avui, 15 anys més tard. Poc han canviat les coses pel que fa a la percepció que la ciutadania i els jutjats tenen de les persones gitanes, amb qui es relacionen poc.</p> <p>La gerent d'aquell càmping va tenir el privilegi de verbalitzar-los amb tota tranquil·litat el prejudici infundat que tenia, el qual va semblar-li raó suficient per negar-los l'accés al càmping. Aquest estigma es va traslladar també als jutjats, on es va invisibilitzar l'actuació discriminatòria i es va justificar l'expulsió en base a unes queixes i unes males actuacions que van donar-se per sentades, en tant que quedaven alineades amb l'estereotip del «gitano agressiu i maleducat», i no es van investigar.</p>

(12) Aplicació racista del dret d'admissió

Descripció del cas	Una nit d'estiu, el porter de la sala Boulevard nega l'entrada al Sr. J. després que aquest li mostri el seu NIE. Quan ell demana pel motiu, el porter diu que el seu cap ha prohibit l'entrada a persones marroquines perquè «els marroquins roben» i la setmana anterior havia hagut furts dins del local. Quan el Sr. J. Demana el full de reclamació, el porter intenta dissuadir-lo i li diu que entri, que els seus pares també són del Rif, com ell. El Sr. J. s'hi nega i finalment, després d'una trucada als Mossos d'Esquadra, baixa el subdirector de la discoteca amb les tres còpies del full de reclamació.
Any	2014
Tipologia	Serveis privats
Via de resolució	Via penal
Estat del cas	Obert
Per què és rellevant?	<p>El cas del Sr. J. és un exemple dels pocs casos en què és possible apel·lar a l'article 512 del Codi Penal, que fa referència a la denegació de prestació de serveis per motius d'ètnia o nacionalitat, entre d'altres discriminacions. Tant en el cas que ens ocupa com en un altre cas semblant amb agressió física, en què vam aconseguir un any d'inhabilitació professional i més de 6.000 euros de multa, es pot optar per la via penal perquè el porter fa referència explícita a la motivació racista de la negació del dret d'admissió.</p> <p>Tanmateix, la via més utilitzada des del SAiD per abordar casos de denegació d'accés a locals d'oci és interposar una reclamació administrativa a la Subdirecció d'espectacles públics i activitats recreatives de la Generalitat de Catalunya, fins al moment amb pocs resultats restitutoris. Habitualment, l'organisme citat trasllada la responsabilitat sancionadora a l'ajuntament on s'ubica el local en qüestió. Però, tal com ja denunciava la Síndica de Greuges de Barcelona fa un any i mig, en el cas de l'Ajuntament de Barcelona, tot i ser l'administració competent, encara no ha desplegat ni el mecanisme ni el reglament sancionador per poder multar els locals d'oci quan infringeixen la llei. Per tant, les denúncies per la via administrativa acaben topant amb un atzucac, que podria enderrocar-se amb una mica de voluntat política.</p> <p>Des de SOS Racisme, fa anys que denunciem l'existència de criteris racistes en</p>

	<p>l'aplicació del dret d'admissió. L'any 1999 vam iniciar una campanya en què es denunciàvem aquests fets jurídicament. L'any 2002 es van dictar dues sentències contra 5 locals del Maremàgnum, on es reconeixia l'existència de racisme a l'hora de denegar l'entrada a col·lectius determinats. Un dels propietaris va ser condemnat a 5 anys d'inhabilitació. Però, desgraciadament, aquell mateix any també moria Wilson Pacheco a mans d'agents de seguretat privada del mateix Maremàgnum.</p>
--	---

[TIPOLOGIA IV]

Discurs d'odi

<p>(13) La lluita judicial contra la Llibreria Kalki i la Llibreria Europa</p>	
<p>Descripció del cas</p>	<p>La Llibreria Europa i la Llibreria Kalki eren importants centres de promoció de la ideologia neonazi, on es produïen i es distribuïen materials d'apologia de l'odi, negació i justificació de l'Holocaust. Mossos d'Esquadra les va intervenir en diverses ocasions i els seus responsables van ser jutjats, però en alguns casos els processos legals han arribat a debilitar les eines legals de lluita contra l'extrema dreta. Actualment, la Llibreria Kalki està tancada però els seus responsables absolts. La Llibreria Europa ha estat en funcionament en tot moment, tot i que el seu propietari va estar empresonat. El juliol del 2016 va ser finalment clausurada.</p>
<p>Any</p>	<p>1996 i 2003</p>
<p>Tipologia</p>	<p>Discurs d'odi</p>
<p>Via de resolució</p>	<p>Via penal</p>
<p>Estat del cas</p>	<p>Tancats</p>
<p>Per què és rellevant?</p>	<p>SOS Racisme es va implicar en els procediments jurídics contra ambdues llibreries perquè es considerava un fet imprescindible frenar l'activitat de proselitisme i difusió del nazisme, així com la persecució penal dels seus responsables, per lluitar contra el racisme i l'extrema dreta. Però ha estat una batalla plena d'obstacles i de frustracions, en què tot moment s'ha jugat entre la llibertat d'expressió i la incitació a l'odi i a la vulneració de la dignitat humana.</p> <p>Es van identificar mancances legals, com els límits de l'article 510 del Codi Penal. Les decisions jurídiques, com la sentència del Tribunal Constitucional declarant inconstitucional el delictes de negació de l'Holocaust, afeblia encara més les eines de lluita legal. I la decisió del Tribunal Suprem d'absoldre els condemnats de la Llibreria Kalki, va donar una estacada mortal a les vies legals per lluitar contra l'extrema dreta a l'Estat espanyol. En el moment en què a Europa el Tribunal Europeu de Drets Humans i el Consell d'Europa estaven establint antecedents importants per frenar la difusió de l'odi, la jurisprudència de l'Estat espanyol anava en el camí contrari.</p> <p>La reforma del Codi Penal el 2015 va permetre definir millor l'article 510 i la penalització del delictes d'odi al Codi Penal, facilitant (al menys en el paper) la lluita davant de situacions com ara les de les llibreries Europa i Kalki. D'altra banda, la nova redacció d'aquest article té encara significatius marges de millora, així com la resta del marc normatiu antidiscriminatori de l'Estat. Sense parlar de la interpretació que sovint fiscals i poder judicial fan d'aquesta normativa.</p> <p>Una nota d'esperança l'ofereix un cop més la societat civil, els col·lectius antiracistes i antifeixistes que lluiten pels seus drets, així com l'acció d'alguns actors de la justícia, com és el cas de la Fiscalia de Delictes d'Odi i Discriminació de Barcelona.</p>

(14) Acció judicial contra un polític racista

Descripció del cas	Durant la campanya electoral a les eleccions locals del 2010, Xavier Garcia Albiol, candidat pel Partit Popular de Catalunya, va utilitzar el discurs racista i les injúries contra el col·lectiu gitano-romanès com a estratègia política. Era una actitud que havia mostrat des de feia anys, però la intensitat d'aquestes manifestacions i les perilloses repercussions socials que podien tenir, ens van fer decidir a iniciar una querrela per delictes d'incitació a l'odi i a la discriminació i per injúries.
Any	2010
Tipologia	Discurs d'odi
Via de resolució	Via penal
Estat del cas	Obert. Pendent de la comunicació del TEDH
Per què és rellevant?	<p>Des de SOS Racisme es considera indispensable utilitzar les eines que l'Estat de Dret posa al nostre abast per condemnar les actituds que instiguin a l'odi i frenar l'augment del racisme i la xenofòbia. On no arriba el sentit comú i la responsabilitat política, el sistema judicial ha de donar una resposta al patiment de les persones que els pateixen. A més, considerem que la difusió de discurs d'odi des de l'amplificador que donen els partits o les estratègies polítiques, incrementa la seva repercussió i, per tant, la seva gravetat, com recorda el Consell d'Europa.</p> <p>Xavier Garcia Albiol va ser el primer polític espanyol jutjat per un possible delictes de discurs d'odi. Malauradament, la sentència absolutòria deixa desemparada l'acció judicial contra el discurs d'odi i l'atac a col·lectius dirigit contra col·lectius socialment i estructuralment discriminats en el nostre país. Demostra la feblesa de la justícia espanyola en la protecció dels drets humans.</p> <p>I temem les conseqüències a nivell polític i social del missatge que emet aquesta sentència, emparant el discurs de l'odi si s'utilitza per motius electoralistes. En un context de creixement dels partits d'extrema dreta a diferents països europeus, aquesta sentència ofereix un molt mal auguri.</p> <p>Tot i les dificultats del procés i el resultat decebedor, pensem que utilitzar les eines que ens dóna l'Estat de Dret per denunciar tot tipus de delictes d'odi, inclòs el discurs d'odi cap col·lectius discriminats o en situació de vulnerabilitat és necessari, ja que demostra que la societat civil no ho accepta tot i es mobilitza davant l'odi i el racisme.</p>

[TIPOLOGIA V]

Discriminació en l'accés a drets socials

(15) «Si porten vel no podran venir»

Descripció del cas	La mestra d'una escola pública de Vilanova i la Geltrú es posa en contacte amb l'Oficina d'Informació i Denúncia (OID) preguntant si existeix una normativa que reguli el fet de dur vel a les escoles. Resulta que el director de la seva, avalat per un tècnic del Departament d'Ensenyament, ha dit a dues nenes que porten vel que se'l treguin per poder venir a l'escola. Des de l'OID es demana al Departament d'Ensenyament el document que recull que l'escola no pot demanar als seus alumnes que no vagin amb vel. Es fa arribar la normativa al claustre i finalment el director rectifica la seva decisió.
Any	2003

Tipologia	Discriminació en l'Accés a Drets Socials: educació
Via de resolució	Intermediació directa del SAiD.
Estat del cas	Tancat
Per què és rellevant?	Es tracta d'un cas rellevant perquè 15 anys després, tot i els canvis socials que podrien haver suposat una transformació de consciències, tot i que la normativa és clara en aquest àmbit, continuem rebent situacions d'aquestes característiques. Casos que són importants perquè suposen la vulneració d'almenys dos drets: el dret a l'educació i el dret a la llibertat religiosa . D'altra banda, és greu que l'escola exerceixi i reproduïxi el racisme quan hauria de ser un espai de llibertat, d'igualtat, de pensament crític... doncs és on s'estableixen les primeres i més importants experiències de socialització.

(16) «Abstenir-se estrangers!»

Descripció del cas	<p>El 2005 el Sr. R. buscava un pis de lloguer i va entrar a una web de finques, en la fitxa d'un dels pisos disponibles va veure que hi havia una clàusula que indicava: «Abstenir-se estrangers». Quan l'Oficina d'Informació i Denúncia es posa en contacte amb la immobiliària, l'empresa argumenta que es tracta d'un requisit de la persona propietària. Se'ls hi fa saber que amb un anunci d'aquestes característiques poden ser denunciats per un delictes de discriminació en la prestació de serveis (Codi Penal, art.512). La immobiliària rectifica, demana disculpes i retira l'anunci, també es compromet a no tornar a afegir aquest requisit.</p> <p>Durant el 2014, el Sr. A. va patir dues situacions de discriminació mentre buscava un pis per llogar. En la primera veia com li anul·laven la visita del pis amb l'excusa de que ja no estava disponible. Després que li diguessin això, una amiga va trucar interessada pel mateix pis i li van dir que estava disponible. Al dia següent truca el Sr. A., el pis està disponible i concreten una visita, que torna a anul·lar-se amb l'excusa que ja s'havia llogat. Amb l'altra immobiliària la resposta negativa és més directa. El Sr. A. escriu un mail a l'empresa mostrant el seu interès per un pis, rebent com a resposta que «el pis NO, la propietària no vol estrangers» Només com apunt: la nacionalitat del Sr A. és espanyola. Des del SAiD s'inicia una queixa administrativa que encara està oberta i amb la que s'ha evidenciat que des de l'administració (municipal, autonòmica i estatal) no s'està donant resposta a aquest tipus de discriminacions tot i que existeix una normativa que així ho regula.</p>
Any	2005 i 2014
Tipologia	Discriminació en l'Accés a Drets Socials: habitatge
Via de resolució	Intermediació directa del SAiD.
Estat del cas	El del 2005, tancat. El del 2014, pendent de resposta per part de la Conselleria d'Habitatge de la Generalitat de Catalunya.
Per què és rellevant?	La rellevància d'aquests dos casos recau en que es continuen donant, aquí hem destacat un del 2005 i un del 2014, i a dia d'avui continuem rebent denúncies similars. Les immobiliàries, justificant-se en la voluntat de les persones propietàries, comenten accions discriminatòries en la prestació dels seus serveis, tot i que això pugui suposar un delictes d'odi. Les diferents administracions que tenen la responsabilitat de protegir i garantir el dret a l'habitatge no actuen davant aquestes situacions.

(17) Nou contracte de lloguer per empadronar-se

Descripció del cas	<p>La Sra. S. viu a Breda a un pis de lloguer, el contracte del qual està al seu nom, però quan vol empadronar al seu company es troba amb dificultats perquè l'ajuntament li demana una autorització del propietari del pis, tot i que aquest requisit no queda recollit a l'ordenança municipal. Fa la consulta a la immobiliària que li respon que no li donarà l'autorització de la persona propietària i que, a més, caldria fer un nou contracte en el que constin tots dos.</p> <p>L'actuació que es fa des del SAiD és una queixa directa a l'Ajuntament de Breda denunciant que es tracta d'una discriminació i que aquest requisit no consta a la normativa municipal i tampoc a la Llei de Bases del règim local. Arrel de la denúncia l'ajuntament decideix modificar l'ordenança municipal incorporant aquest requisit amb caràcter general, restringint així l'accés al padró a tota la ciutadania. Fet que suposava una vulneració del que recull la normativa. L'ajuntament, a través d'un acord del Ple Municipal desestima les al·legacions presentades pel SAiD. Aleshores es tramita una queixa al Síndic de Greuges demanant la seva actuació davant l'Ajuntament de Breda que no està complint les seves obligacions de respecte dels drets fonamentals de la ciutadania. El Síndic actua i fa arribar a l'ajuntament les indicacions sobre com han d'actuar els municipis en relació a l'empadronament, unes recomanacions que el consistori acaba assumint.</p>
Any	2010
Tipologia	Discriminació en l'Accés a Drets Socials: empadronament
Via de resolució	Intermediació directa del SAiD.
Estat del cas	Tancat
Per què és rellevant?	<p>Les dificultats d'accés al padró són habituals, tot i que suposen una greu problemàtica principalment per dos motius. D'una banda, perquè qui exerceix la discriminació és la pròpia administració, incomplint així la seva responsabilitat en el respecte, protecció, defensa i garantia dels drets de la ciutadania; afegint, des de l'àmbit que ens ocupa, major gravetat dels fets ja que la discriminació es dona amb motivació racista. D'altra banda, no accedir al padró suposa una limitació en la resta de drets, com és l'accés a l'educació o a la salut.</p>

(18) Li retiren la custòdia de les seves filles per una falsa acusació d'ablació

Descripció del cas	<p>El mes d'octubre, la Sra. F.D. viatja al seu país d'origen, Guinea Conakry, perquè la seva família conegui les seves dues filles, de 3 i 5 anys. En tornar, a la filla gran li fa mal el cap i té picor als genitals, la seva pediatra l'inspecciona i li dona un tractament mèdic adequat. Als pocs dies, la nena es queixa durant l'hora del menjador. La monitora del col·legi sospita que potser li han practicat ablació. Ho comenta amb la directora del centre i activen el protocol contra l'ablació genital femenina. Avisen la treballadora social del CAP i porten la nena al metge a que la revisin de nou. En aquesta segona exploració, la mateixa pediatra que l'havia atès d'urgències, determina que hi ha ablació de clítoris i llavis. Avisen a la família perquè portin a visitar a la filla petita, sense donar-li cap explicació. Durant l'exploració, es repeteix el diagnòstic. El dia següent, la Direcció General d'Atenció a la Infància i Adolescència (DGAIA) dicta la suspensió de la potestat dels pares, recullen les nenes al col·legi sense avisar la família i les van internen a un centre. Mentrestant, Mossos d'Esquadra crida a la Sra. F.D. i el seu marit a comissaria i, sent aquesta la primera vegada que els informen de la situació, els detenen acusats d'haver practicat ablació a les seves dues filles. Als 8 dies, les nenes són visitades a un hospital especialitzat sense detectar cap anomalia. Tanmateix es practica una segona exploració a un segon centre, amb idèntics resultats. En conseqüència, els pares recuperen la custòdia de les nenes després de 10 dies separats. Al desembre la família, amb l'assessorament del SAiD, denuncia la</p>
---------------------------	---

	doctora per negligència professional i actitud racista i discriminatòria. Però l'arxiven. Posteriorment, presentem una reclamació de responsabilitat patrimonial, que sí té èxit.
Any	2012
Tipologia	Discriminació en l'Accés a Drets Socials: sanitat pública
Via de resolució	Denúncia per la via administrativa: Contenciós administratiu.
Estat del cas	Obert
Per què és rellevant?	Aquest cas va ser la primera vegada que el SAiD inicia una reclamació patrimonial contra l'administració pública i que arriba a un procés de Contenciós Administratiu reclamant uns fets de greus repercussions per la família. Aquesta experiència ens ha permès incorporar aquesta via com una eina més per restablir i subsanar els drets de les persones afectades per discriminacions racistes. Per altra banda, amb aquest procés estem qüestionant que l'aplicació del protocol contra l'ablació genital femenina sigui realment efectiu, i en canvi, dubtem que no estigui contaminat per prejudicis racistes . L'acusació contra els pares, la seva detenció i la retirada de la custòdia de les menors s'efectua de manera immediata, i es fa en base a l'argumentació de persones no especialistes: la sospita de la monitora de menjador i l'informe de la metgessa, dues professionals sense coneixements del tema. I, en el cas de l'equip docent, amb un total desconeixement de les conseqüències de l'activació del protocol.

(19) Dret a la sanitat pública denegat per tenir la condició d'ascendent

Descripció del cas	El Sr. E.G. i la seva dona, pares d'una ciutadana espanyola i residents amb autorització de residència, van perdre el dret a la sanitat pública a partir de l'aprovació del Real Decret Llei 10/2012, aprovat el 2012 pel Partit Popular amb l'objectiu de restringir el dret a la sanitat. A ell tot just li acabaven de detectar un pigment maligne que s'havia de tractar. Es va iniciar un procediment davant el jutjat social per recuperar el seu dret que va durar un any i mig.
Any	2013
Tipologia	Discriminació en l'accés a la sanitat pública.
Via de resolució	Via judicial.
Estat del cas	Tancat (2016)
Per què és rellevant?	Les conseqüències del Real Decret Llei 10/2012 van ser molt greus. Per les ciutadanes afectades a nivell personal i per l'estabilitat d'un dret que va deixar de ser universal. La naturalesa jurídica de la mesura va crear un complex context normatiu que dificulta l'accés a la sanitat , així com la solució de les situacions d'exclusió. Aquest cas és un clar exemple. També de com les lleis i les normatives generen buits legals que tenen conseqüències reals sobre persones. En aquest cas vam aconseguir que els ascendents poguessin recuperar el dret a la sanitat. La sentència del tribunal del social condemnà a l'INSS a admetre'ls. Tot i que no genera jurisprudència, ja que només les sentències del Tribunal Suprem en generen en l'àmbit social, sí que van servir per solucionar la situació d'algunes persones i generar precedent. 6 anys després de l'aprovació del Decret Llei i les normatives autonòmiques per cobrir les persones sense cobertura, encara es donen situacions de vulneració de drets que cal atendre i denunciar perquè cap persona quedi sense assistència sanitària pública.

Discriminació laboral

(20) 40 estafats durant el procés de normalització	
Descripció del cas	Un grup de persones anaven a les cues de Delegació de Govern per captar a gent que estava fent el procés de regularització. Les prometien que un responsable d'una empresa de neteja els podia facilitar el procés i a més oferir-los un contracte de feina. Només li havien de pagar una quantitat de diners, entre els mil i els dos mil euros. Un mesos després l'empresari va desaparèixer amb els diners i deixant les persones sense possibilitat de reiniciar els seus processos de regularització. SOS Racisme vam assumir la representació de 40 persones estafades, tot i que van ser moltes més. Es va aconseguir condemnar l'empresari a presó i a retornar els diners estafats, però es va declarar insolvent.
Any	2005
Tipologia	Laboral
Via de resolució	Via penal
Estat del cas	Tancat (2008)
Per què és rellevant?	<p>Aquest cas és un paradigma de les conseqüències que tenen les lleis reguladores de drets, com la Llei d'estrangeria, en la vida i la seguretat de les persones. I com, tot i que des del Servei d'Atenció i Denúncia no gestionem temes d'estrangeria, les afectacions de les lleis racistes sobre les persones fan que inevitablement haguem d'atendre les seves conseqüències.</p> <p>L'estafa a les 40 persones es va poder dur a terme gràcies al context polític i social: facilitat per un procés de regularització extraordinari impulsat pel govern d'aleshores, del PSOE, dissenyat pensant en els interessos de l'economia i l'Estat, més que no pas en les persones. L'objectiu del procés era "fer aflorar l'economia submergida vinculada a la immigració". Però tenia una peculiaritat: els expedients de regularització els havia de presentar la persona empresaria. Fet que deixava en mans de la bona voluntat -o no- del cap a les treballadores sense papers.</p> <p>El procés va demostrar la manca de voluntat dels empresaris de millorar la situació de les seves treballadores estrangeres. Moltes van ser acomiadades abans del procés, sobretot en sectors de servei i construcció, el 95% de les altes a la Seguretat Social van ser de contractes temporals i amb sous un 16% inferiors als habituals². És a dir, el procés va intensificar la precarització i l'explotació de les treballadores que s'hi van afegir.</p> <p>L'empresari de l'empresa Lincel que va estafar les persones representades per SOS Racisme va actuar amb un mòbil clarament racista: es va beneficiar de la situació de necessitat d'unes persones que vivien en situació irregular per lucrar-se. tot es va poder fer gràcies a la situació de precarietat i vulneració de drets que genera la Llei d'Estrangeria des de la seva aprovació, el 1985.</p>

(21) Doble discriminació en un centre esportiu a Figueres	
Descripció del cas	La normativa interna d'un centre esportiu de Figueres prohibeix als treballadors donar d'alta a tota persona que no tingui la nacionalitat espanyola. A més, el director del centre els amenaça verbalment amb retirar 200€ del sou als treballadors que incompleixin la normativa. Una treballadora del gimnàs acut al SAiD per denunciar els fets, que s'acaben notificant a Inspecció de Treball.
Any	2010
Tipologia	Discriminació laboral i Discriminació en l'accés a Serveis Privats

Via de resolució	Inspecció de treball i procediment sancionador per la via administrativa.
Estat del cas	Tancat (2013)
Per què és rellevant?	El cas de la Sra. M. és paradigmàtic de com sovint s'instauen situacions de racisme en l'accés a serveis privats. La voluntat discriminatòria acostuma a exercir-se des de la direcció de l'empresa , que necessita trobar la manera de collar als seus treballadors perquè esdevinguin còmplices de la discriminació. Així, la discriminació dels clients es fa efectiva a través de la discriminació laboral i s'incorre en la vulneració de dues lleis diferents. El cas en qüestió demostra també la intervenció positiva del Servei d'Atenció i Denúncia (SAiD), que després d'anys d'experiència coneix el recorregut legal més efectiu en cada cas. En aquesta ocasió, l'actuació del SAiD va ser clau per obligar l'empresa a pagar 6251€ de multa. Per últim, veiem com la Sra. M. assumeix amb coratge i sentit de justícia un risc i unes conseqüències incòmodes a l'hora de denunciar , fins al punt d'haver de demanar la baixa i veure's obligada a sol·licitar una ordre d'allunyament per amenaces.

[TIPOLOGIA VII]

Agressions i abusos de seguretat privada

(22) Mor ofegat després que li deneguessin l'entrada a un local del Maremàgnum	
Descripció del cas	Wilson Pacheco i un grup d'amics, tots d'origen equatorià, van voler anar de festa al local "Caipirinha" de la zona d'oci del Maremàgum. El porter els va denegar l'entrada i a partir d'aquí es va iniciar una discussió i pica-baralla que va propiciar una persecució. Dos porters i un vigilant de seguretat van enxampar en Wilson al pont del Maremàgnum i li van donar una brutal pallissa. El vigilant va arrossegar en Wilson i el va llençar a l'aigua. Cap persona allà present va fer res per rescatar-lo i va morir ofegat.
Any	2002
Tipologia	Agressions i abusos de Seguretat Privada
Via de resolució	Via penal
Estat del cas	Tancat (2005)
Per què és rellevant?	L'assassinat d'en Wilson Pacheco és un cas rellevant per la gravetat dels fets (homicidi), per la condemna (13 anys de presó pels 3 acusats) i per la gran mediatització del cas, que va permetre posar el focus en la violència amb motivació racista i la discriminació que es dona al context de l'oci nocturn . Malauradament, la no aplicació de l'agreujant de racisme va ser un punt negatiu a la sentència. Tot i considerar que era un cas clar de racisme, sumat a les declaracions racistes demostrades durant el judici, anomenant la víctima "sudaca de mierda" o "ratas", en cap moment es va contemplar el mòbil racista durant el judici. La no aplicació de l'article 22 4º del Codi Penal que especifica "cometre un delictes per motius racistes, antisemites o una altra classe de discriminació referent a la ideologia, religió o creences de la víctima, l'ètnia o raça (...)" és una reclamació que avui dia, 15 anys més tard de la sentència d'en cas d'en Wilson, encara perdura. L'origen de l'agressió mortal a en Pacheco va ser la denegació d'entrada a un local d'oci amb motivacions racistes, una altra lluita encara vigent el 2018. El 1999, SOS Racisme va engegar una campanya legal que va aconseguir demostrar el dret d'admissió racista a diferents locals d'oci de Barcelona. Però lamentablement ni les sentències jurídiques ni la mort d'en Wilson Pacheco va fer rectificar la conducta d'alguns professionals de l'oci nocturn. 10 anys després de la mort d'en Wilson, el 2012, un porter d'un local del Masnou va trencar la dentadura d'en K.B

	<p>després d'etzibar-li "el negro no entra". Els anys 2012, 2014³ i 2016, SOS Racisme va realitzar accions de "testing" que demostraren el racisme existent a l'entrada dels locals d'oci nocturn i com els locals denunciats no modifiquen la seva actuació.</p> <p>Tot i que la discriminació racista en el dret d'admissió no va sempre lligat a una agressió, moltes vegades n'és el punt de partida i, en tot cas, s'està vulnerant un dret de les persones afectades.</p>
--	---

(23) Apallissat per uns vigilants privats per resar	
Descripció del cas	Un taxista és apallissat per 5 vigilants de seguretat per aturar-se a resar de matinada prop de l'Hospital del Mar durant el ramadà. La víctima va rebre cops de porra i puntades de peu i els agressors van declarar que el taxista els havia intentat atropellar. Tot i que en un principi es va iniciar un procediment de faltes, es va aconseguir que es considerés delicte. S'ha celebrat el judici i estem pendents de la resolució.
Any	2013
Tipologia	Agressions i abusos de Seguretat Privada
Via de resolució	Via penal
Estat del cas	Obert
Per què és rellevant?	<p>Aquest cas és rellevant perquè es tracta d'una manifestació clara d'odi islamòfob, doncs l'agressió es dona en el moment de la pràctica religiosa, durant el res de Ramadà. Per altra banda, a més de la gravetat que té per si sol el cas, cal tenir en compte que l'any que va succeir (2013) la societat no estava afligida ni especialment susceptible pel que fa la diversitat de culte, no hi havia elements de context que poguessin empènyer els agressors, tan sols el seu odi i menyspreu cap a la víctima.</p> <p>Sovint les situacions de racisme i xenofòbia gaudeixen d'una situació d'impunitat perquè la víctima ha normalitzat aquesta situació, no té ganes de seguir endavant amb el cas o se sent desemparada i/o sense recursos per iniciar un procés judicial que segons el seu parer acabarà amb una sentència insatisfactòria. En aquest cas, va ser el cap de la víctima qui el va convèncer per denunciar l'agressió. La visibilització de casos com el del Sr. S.O. animen a altres víctimes a denunciar casos similars.</p> <p>Un altre fet a destacar és que donat que les lesions físiques són lleus, el cas començà com una falta de lesions, però vam aconseguir donar-li la dimensió necessària als fets incorporant el punt de vista d'odi i racisme. D'aquesta manera ha arribat a la via penal amb indicis de delicte contra la integritat moral, delicte contra la llibertat religiosa i delicte de coaccions, i amb el suport de la Fiscalia de Delictes d'Odi i Discriminació de Barcelona.</p>

[TIPOLOGIA VIII]

Extrema Dreta

(24) Prenen foc a una persona sense llar	
Descripció del cas	El Sr. M. dormia a prop del parc de la Ciutadella, i de matinada tres persones

3 Informe "Reservat al dret a la discriminació" consultable a la web: <http://www.sosracisme.org/newsletter/documentacio-informe-reservat-el-dret-de-discriminacio>

cas	encaputxades van prendre-li foc, causant-li cremades de segon grau per les quals va estar ingressat a l'hospital. La impossibilitat de trobar els agressors va significar que la denúncia no tingués recorregut i que els fets quedessin totalment impunes. Un any més tard de l'agressió i dels mesos d'ingrés i de rehabilitació, la seva situació administrativa irregular li va suposar estar retingut al Centre d'Internament per a persones Estrangeres (CIE) de la Verneda. Des de l'OID es va fer una denúncia al Defensor del Pueblo al·legant la situació de vulnerabilitat del Sr. M., que havia estat víctima d'una agressió racista. Es va aconseguir la posada en llibertat i la revocació de l'ordre d'expulsió. Uns mesos després d'aquest episodi, però, es perd el contacte amb el Sr. M., tant per part de SOS Racisme com per la Fundació Arrels que també li donava suport.
Any	2000
Tipologia	Extrema Dreta
Via de resolució	Impossibilitat de fer denúncia. Acompanyament social
Estat del cas	Tancat
Per què és rellevant?	Aquest cas exemplifica la impunitat que acompanya les agressions racistes quan és impossible trobar les persones agressores . Perquè no hi ha testimonis, perquè la víctima no recorda ni té cap informació, i molt sovint, també, perquè manca una investigació veraç dels fets. També posa de relleu les dificultats amb les que es troben les persones més vulnerables, en aquest cas una persona sense llar, mostrant la suma de desavantatges que acompanyen la discriminació intersectorial i que fan necessari el treball en xarxa per fer un abordatge integral.

(25) Travessat per una catana per uns skinheads

Descripció del cas	Un grup d'skinheads organitza una trobada il·legal al barri de Ca n'Anglada de Terrassa. Allà enxampen a en Z.A. i l'agredeixen brutalment, arribant a travessar-lo amb una espasa japonesa. La delicada situació personal d'en Z.A., agreujada per l'agressió patida, dificulta el seguiment del cas i el desenvolupament del procés penal contra els seus agressors, que mai van arribar a ser jutjats.
Any	2003
Tipologia	Extrema Dreta
Via de resolució	Via penal
Estat del cas	Tancat
Per què és rellevant?	Aquest és un cas especialment cruent, per com s'organitzen els fets, per la violència amb la que ataquen la víctima i per les greus conseqüències que té per en Z.A. Però és molt exemplificador de la impunitat amb la que actuen moltes vegades els grups d'extrema dreta . En una època en que la seva activitat era molt present, la manca d'intervenció institucional i policial, en alguns casos, van donar cabuda a fets com " La caza del Moro ". Per altra banda, és important posar sobre la taula la vulnerabilitat de les víctimes de racisme, que si no compten amb uns recursos concrets que els donin estabilitat personal (permís de residència, xarxa social, suport legal...) poden entrar en una espiral de declivi, com li va passar a en Z.A. En el seu cas, va ser especialment difícil ajudar-lo perquè la falta de permís de residència suposava una barrera constant i insalvable. El que posa en evidència la manca de recursos de protecció per les víctimes de l'odi , una mostra del desinterès i manca de responsabilitat de les administracions vers la lluita contra l'odi i el racisme.